

det oprindelige Lovforslag, som vi have indklædt i den Form, hvori de foreligge i Anhanget. Dette Forslag skal jeg derfor paa Udvalgets Fleertals Begne indstille til det ærede Things Billigelse.

Erarup. Idet jeg foretog mig at udarbejde det her foreliggende Lovforslag, følte jeg tilfulde de store Vanskeligheder, det har for en privat Mand at bearbejde en saa omfattende Sag som nærværende, navnlig følte jeg Vanskeligheden ved at kunne tilvejebringe alle de statistiske Data, som vare af stor Nødvendighed, for at kunne overbevise det ærede Thing om, at det, jeg havde støttet mig paa, virkelig forholdt sig saaledes. Jeg behøver ikke her at udvikle for det ophyste Thing, der i sin Tid har voteret Loven om Harkornets Egalisering, hvor vigtigt det er, at alle Landets Eiendomme ere lige høit betyngede med offentlige Byrder, baade af politiske og statsøconomiske Grunde, men jeg skal her kun holde mig til, at Tienden er en for Almeenvellet skadelig Byrde. Navnlig indtræffer der Tider, i hvilke den trykker meget haardt paa dem, paa hvilke den hviler; i de Aar, Kornet mislykkes, vorer Byrden til det dobbelte, og det netop, naar Gønnen til at bære den synker ned og aldeles ikke er tilstede. Jeg behøver ikke at gaae langt tilbage i Tiden, for at finde Exempler; thi netop i nærværende Aar er Rugen i hoi Grad mislykket, — og i Jyllands Sand- og Hedeegne er Rug og Boghvede næsten de eneste Kornarter, som dyrkes, og Tienden er ogsaa næsten udelukkende bestemt i Rug. Disse Sædarter ere iaar næsten aldeles mislykkede, saa at Tiendeyderne have Intet at sælge, og dog skulle de udrede de sædvanlige Afgifter, Skatter, Folkeløn og Tiende, og det ikke Tienden med den sædvanlige Størrelse, men Tienden med den dobbelte Størrelse; thi istedetfor at de i Gjennemsnit betale en Lønde Rug med 4 Rbd., skulle de betale den med 7 Rbd. paa en Tid, da de slet ikke have Noget at tage det af. Jeg maa spørge det ærede Thing, om dette ikke er et for Almeenvellet skadeligt Forhold? Men jeg behøver ikke dybere at indlade mig paa at bevise, at Tienden bør afløses; det er allerede erkjendt af den i 1849 nedsatte Landbocommission, og det er erkjendt

af hele det Udvalg, som det ærede Landsdøsting har nedsat i nærværende Sag. Jeg takker det ærede Udvalgs Fleertal, fordi det ligefrem ikke har villet nægte at udtale denne dets Erkjendelse af, at Tiende bør afløses, og jeg takker det for, at det har søgt at fremme denne Sag ved at fremkomme med et Forslag, der gaaer ud paa at fremme en Deel af det, hvorom her er Tale, nemlig at befordre den sidste Rest af Naturaltienden afløst. Jeg har imidlertid ikke kunnet finde mig overbevist ved de Modgrunde, det har opstillet imod det af mig fremsatte Forslag. Naar man først har fremhævet det Farlige for Finantserne, da maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at man har betragtet Sagen noget eensidigt, ved at fremkomme med den Indvending, saaledes som den nu foreligger; thi man har kun seet paa, hvad Forslaget virkede i den ene Retning og ikke paa, hvad det virker i den anden; man har seet paa, at der blev udstedt et Obligationsbeløb, som Udvalgets Fleertal har antaget vilde blive imellem 28 og 30 Millioner, hvilket, efter mit Skjønnende, ikke er meget for høit anslaaet, da det, efter mit Skjønnende, vil blive omtrent 26 a 27 Millioner; men man har ikke villet see, at netop Lovforslaget ved den Bestemmelse, som indeholdes i § 2, sætter Finantserne istand til at borttage fra Pengemarkedet netop Papirer, som der gjøre størst Ulykke, nemlig de 5 Procents Obligationer; man har ikke villet see, at hele Beløbet, som indkommer for Præstetienden, er givet Finantsministeriet ihænde til at kunne anvendes paa denne Maade, til at borttage fra Pengemarkedet netop den Slags Papirer, som der meest trykker, netop de Papirer, som ere meest skadelige for Almeenvellet, fordi de drage Pengene bort fra Circulationen. Der vil dog Ingen nægte, at det vil være langt mindre farligt, om der kommer 3¹/₂ pCts. Obligationer paa Pengemarkedet, end om der kommer 5 pCts. Obligationer. Hvad nu Mængden af disse 3¹/₂ pCts. Obligationer angaaer, som ville komme paa Pengemarkedet, da er jeg ingenlunde enig med Udvalgets Fleertal i, at saa stort et Beløb som 12 a 14 Millioner vil komme der; thi man maa vel betænke, at disse Papirer ville gives tildeels